

Andi Mihalache

**GRAFEMELE ABSENȚEI:
ÎNDOLIERI, INSCRIȚIUNĂRI, ANAMNEZE**

Volum editat cu sprijinul
**Centrului de Studii Regionale și Pluraliste „Transilvania”
din Târgu Mureș**

Coperta 1:

Horia Mihalache (7 ani), pictură pe sticlă realizată la
cercul de pictură al Palatului Copiilor din Iași, în 2017.

Andi Mihalache

**GRAFEMELE ABSENȚEI:
ÎNDOLIERI, INSCRIȚIONĂRI,
ANAMNEZE**

**Editura Argonaut/Editura MEGA
Cluj-Napoca
2023**

Volumul apare în colecția ANIMA MUNDI coordonată de Astrid CAMBOSE (Iași), Ludmila COJOCARU (Chișinău), Laura JIGALIESCU (București), Andi Emanuel MIHALACHE (Iași), Nicolae MIHAI (Craiova).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MIHALACHE, ANDI

Grafemele absenței : îndolieri, inscripționări, anamneze / Andi Mihalache.

- Cluj-Napoca : Argonaut : Mega, 2023

Index

ISBN 978-606-085-149-3

ISBN 978-606-020-650-7

821.135.1

Redactor: Irinel **Antoni**

Tehnoredactare: Mihaela **Răducă**

*Bunicilor și străbunicilor
din care am crescut.*

*Și lui Mihai Chiorveanu,
ca să ne amintim
de ceea ce-i datorăm.*

„[...] fără un cuvânt / vei părăsi la noapte orașul / și absența ta: o cicatrice pe un perete de aer / micșorându-se din ce în ce din ce în ce.”
(Virgil Mazilescu, *Vei auzi din nou: fii inima mea*, în *Versuri*, București, Editura pentru Literatură, 1968, p. 76.)

„După Cernobil... La expoziția de desene ale copiilor: merge o barză pe câmpia neagră, primăvara... Și mai jos o inscripție: «Berzei nimeni nu i-a spus nimic!»”
(Svetlana Aleksievici, *Rugăciune pentru Cernobil*, traducere de Antoaneta Olteanu, București, Editura Litera, 2019, p. 257.)

„Atunci am înțeles că aceea era o zi importantă: întâia zi în care murisem. [...] De-acum eram gata de plecare, când deodată am simțit că parcă îmi lipsește ceva, așa că m-am oprit, rămânând un pic pe gânduri printre fulgii de zăpadă care pluteau lin. Imediat, mi-am dat seama ce îmi lipsea – semnul negru. Brusc, m-am simțit nespus de singur și neajutorat, căci nimeni n-avea să poarte doliu pentru mine. Tot ce puteam face eram să-mi port eu singur doliul. M-am întors în garsonieră și am căutat un voal negru în șifonier. Am cotrobăit multă vreme după el, dar n-am găsit nici măcar o pânză neagră, ci doar o cămașă neagră care, veche fiind, se decolorase și arăta mai degrabă gri. Nu prea aveam de ales, puteam doar să tai o mânecă și să-mi fac din ea o banderolă pe care să o pun pe brațul stâng, peste haina albă. Deși nu aveam chiar tot ce-mi trebuia pentru un doliu, m-am declarat destul de mulțumit chiar și cu atât. Iarăși mi-a sunat telefonul. – Sunteți Yang Fei? – Chiar eu. – Sun de la salonul funerar, a spus vocea. – Doriți să fiți incinerat? Am ezitat un pic apoi am răspuns: – Doresc. – E deja nouă și jumătate. Ați întârziat! – Și în asemenea situații se întârzie? am întrebat eu grijuliu. – Vă rog să vă grăbiți dacă doriți să fiți incinerat.”
(Yu Hua, *Ziua a șaptea*, traducere de Luminița Bălan, București, Editura Humanitas, 2020, p. 9, 11-12.)

„Liniște-te: aceste statui nu te cunosc decât din vedere.”
(Gellu Naum, *Opere IV. Varia*, ediție îngrijită de Simona Popescu, Iași, Editura Polirom, 2020, p. 89.)

„Între așa puțin și-atât de mult, / În umbra ochilor se conturează lentă / Memoria unui trup disimulat.”
(Trup, în José Saramago, *Poemele posibile. Antologie, 1966-1975*, traducere de Simina Popa, Iași, Editura Polirom, 2022, p. 163.)

„Morții au o putere aparte, noi credem că ne văd tot timpul. Morții au o prezență. Există oare un nivel de energie constituit numai din cei morți? Totodată, firește, ei sunt în pământ, adormiți, fărâmițându-se. Poate că noi suntem ceea ce visează ei.”
(Don Delillo, *Zgomotul alb*, traducere de Horia Florian Popescu, București, Editura Pandora M, 2023, p. 140.)

„Orice muritor conștient de finitudinea lui poate înțelege, oricât de scandalos ar suna acest lucru, că moartea este viață. Oare nu pe bună dreptate a spus acel filozof german că suntem într-o-a-nu-mai-fi? Și aici nu e vorba numai de faptul că viața se precipită către sfârșitul ei, că se adună și se împlinește în existus devenind biografie, ci că ea se organizează continuu, chit că știm sau nu, dinspre momentul de pe urmă al viitorului nostru.”
(Gabriel Liiceanu, *Exitus*, București, Editura Humanitas, 2023, p. 8.)

Cuprins

Nume, corpuri, cicatrici	/ 11
Dispariția, mod de întrebuințare	/ 231
De la semn la semnal	/ 281
Literalitatea sfârșirii	/ 310
De aducere aminte: statuile	/ 357
Postfață	/ 409
Indice de nume	/ 415